

Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. A.G. Beets, mr. J.C.P. Ekering, mr. G.J. Kemper, mr. H.P. Utermark en mr. C.H.B. Winters.

Raad van Discipline 's-Gravenhage, 15 mei 2000

(mrs. Robbers, Baas, Brouwer, Hengeveld en Vermeulen)

Wegens principiële redenen in 1998 geen opleidingspunten behaald. In 1999 principieel verzet gestaakt.

Advocatenwet art. 46 (2.1 wat in het algemeen niet betaamt)

Verordening Permanente Opleiding art. 9

Feiten

Mr. X heeft in 1998 geen enkel van de vereiste zestien opleidingspunten behaald. Mr. X geeft aan dat hij het doel van (verplichte) permanente educatie, namelijk het waarborgen van de aanwezigheid van voldoende theoretische kennis bij de balie, zulks uiteraard in het belang van de cliënten, volledig onderschrijft. De daarvoor gekozen methode, te weten uitlevering aan uiterst commerciële opleidingsbedrijven, stuit hem tegen de borst. Daardoor wordt iedere advocaat in Nederland jaarlijks met een extra financiële verplichting opgezadeld. Mr. X meent dat het doelmatiger zou zijn geweest om ieder kantoor te verplichten relevante literatuur aanwezig te hebben. Mr. X beseft dat hij in strijd heeft gehandeld met een – op grote schaal bekritiseerde – richtlijn, en dat toepassing van het tuchtrecht niet nodig is om dat inzicht te verkrijgen. Sinds 1 januari 1999 heeft mr. X zijn principiële verzet tegen de Verordening gestaakt en hij heeft voor het jaar 1999 wel alle voorgeschreven punten in het kader van de Verordening Permanente Opleiding behaald.

Volgt

Gelet op de aard en de ernst van de verweten gedraging enerzijds doch in aanmerking nemend het feit dat mr. X in 1999 wel alle vereiste opleidingspunten heeft behaald, zal de raad volstaan met gegrondverklaring van de klacht zonder oplegging van een maatregel.

Raad van Discipline Amsterdam, 22 mei 2000

(mrs. De Groot, Italianer, Breederveld, Rigtters en Karsten)

De advocaat is verplicht met zijn cliënt, bij het begin van de zaak en telkens wanneer daartoe aanleiding bestaat, te overleggen of er termen zijn om te trachten door de overheid gefinancierde rechtshulp te verkrijgen. Wanneer de cliënt in aanmerking komt voor deze gefinancierde rechtshulp en niettemin verkiest daarvan geen gebruik te maken, dient de advocaat dat schriftelijk vast te leggen.

Advocatenwet art. 46 (1.2 de vereiste communicatie met de cliënt, 1.4.3.1 financiële verhouding met de cliënt, 1.5 vereiste van schriftelijke vastlegging)

Gedragsregel 24

Feiten

De moeder van klagster neemt op 15 december telefonisch contact op met mr. X voor het maken van een afspraak over een mogelijke

procedure, die verband houdt met seksueel misbruik van klagster. Er wordt een afspraak gemaakt voor een bespreking op 23 december. Daags daarvoor heeft telefonisch contact plaats tussen mr. X en de partner van de moeder van klagster. Op 23 december heeft tussen klagster, haar moeder en mr. X een bespreking plaats waarbij klagster en haar moeder aan mr. X vragen een opgave te doen van de eventueel te verwachten kosten. Klagster stuurt aan mr. X nadere informatie toe, welke door hem op 12 januari wordt ontvangen. Naar aanleiding daarvan stuurt mr. X bij brief van 15 januari aan de moeder van klagster een voorschotnota. Bij brief van 19 januari laat de moeder van klagster aan mr. X weten een dergelijk voorschot niet te kunnen betalen en geeft zij aan dat inmiddels door haar bij de gemeente is geïnformeerd voor een 'papier van onvermogen'. Bij brief van 23 januari geeft mr. X aan de moeder van klagster aan onder welke voorwaarden eventueel een toevoeging aan klagster zou kunnen worden verleend. Mr. X deelt daarbij met betrekking tot de verklaring omtrent inkomen en vermogen mee: 'De benodigde bescheiden dien ik zo snel mogelijk in mijn bezit te hebben, aangezien reeds verleende bijstand slechts tot zes weken voor datum aanvraag voor vergoeding in aanmerking komt en u anders deze kosten op basis van uurtarief dient te voldoen.'

Bij brief van 13 februari stuurt mr. X aan de moeder van klagster een nota voor de door hem tot dan toe verrichte werkzaamheden, op de grond dat hij op de hiervoor genoemde brief van 23 januari geen reactie heeft ontvangen. Bij brief van 18 februari deelt de moeder van klagster aan mr. X mee dat klagster een afspraak heeft met de gemeente voor een verklaring omtrent inkomen en vermogen maar dat zij, gezien de inmiddels opgedane ervaringen, mr. X niet als de juiste persoon beschouwt om de belangen van klagster te behartigen. Op 20 februari beschikt klagster over een verklaring omtrent inkomen en vermogen. Met behulp van deze verklaring wordt een toevoegingsaanvraag van klagster gehonoreerd.

Klacht

Mr. X heeft in een eerste informatief gesprek klagster niet gewezen op de mogelijkheid van het verkrijgen van gefinancierde rechtshulp. Nadat hij daarop alsnog in een later stadium heeft gewezen heeft hij geen duidelijke termijn gesteld waarbinnen hij over een verklaring omtrent inkomen en vermogen diende te beschikken. Vervolgens, nadat deze verklaring naar zijn mening niet tijdig aan hem was toegevoerd, heeft hij klagster alsnog een declaratie gestuurd voor de tot dan toe door hem verrichte werkzaamheden.

Overwegingen van de raad

Bij de beoordeling van de klacht dient te worden vooropgesteld dat op basis van Gedragsregel 24 de advocaat verplicht is met zijn cliënt bij het begin van de zaak en verder telkens wanneer daartoe aanleiding bestaat, te overleggen of er termen zijn om te trachten door de overheid gefinancierde rechtshulp te verkrijgen. Wanneer de cliënt mogelijk in aanmerking komt voor door de overheid gefinancierde rechtshulp en niettemin verkiest daarvan geen gebruik te maken, dient de advocaat dat schriftelijk vast te leggen.

Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd zijn ook te vinden

op www.advocatenorde.nl en *BalieNet*

De raad is van oordeel dat mr. X in strijd met deze regel heeft gehandeld nu hij tegenover de betreffende betwisting niet heeft aangetoond dat hij klaagster in het eerste gesprek op 23 december, of daarvoor, gewezen heeft op de mogelijkheid van gefinancierde rechtshulp.

Door op deze mogelijkheid eerst expliciet te wijzen bij brief van 23 januari is door toedoen van mr. X zelf een te krappe tijdsperiode ontstaan om nog een toevoegingaanvraag te kunnen indienen binnen de door hem genoemde termijn van zes weken. Door bovendien in deze brief geen duidelijke termijn te noemen waarin mr. X diende te kunnen beschikken over de verklaring omtrent inkomen en vermogen, kan klaagster ook geen verwijt worden gemaakt van het feit dat mr. X op 13 februari nog niet beschikte over een verklaring omtrent inkomen en vermogen van klaagster.

Nu de klacht weliswaar gegrond is, maar uiteindelijk de mogelijkheden van gefinancierde rechtshulp wel aan de orde zijn gekomen, is de raad van oordeel dat geen aanleiding bestaat voor het opleggen van enige maatregel.

Volgt

Gegroundverklaring zonder maatregel.

Hof van Discipline 23 mei 2000, nr. 2312

(mr. Zwitser-Schouten)

Een aan de Raad van Discipline gedaan verzoek om een beslissing te willen herzien moet op een openbare zitting worden behandeld en kan niet worden afgedaan met een brief.

Advocatenwet art. 47 lid 1

Hof van Discipline 26 mei 2000, nr. 2905

(mrs. Van Erp Taalman Kip-Nieuwenkamp, Meeter, Van Griensven, Peepkorn en Wachter)

Beklag tegen de weigering van een deken om een procureur aan te wijzen die een rechtzoekende moet bijstaan, gegrond geacht.

Advocatenwet, art. 67 jo art. 13

Gedragsregels 2, 9 en 35

Feiten

De klager, een gewezen advocaat, vroeg de deken om een procureur aan te wijzen die hem zou moeten bijstaan in (het vervolg van) een desaveuprocedure. De deken weigerde zulks aanvankelijk omdat hij niet eerder zou kunnen beslissen over de noodzaak tot aanwijzing van een procureur dan nadat de klager zich zou hebben gewend tot een aantal advocaten die schriftelijk te kennen zouden hebben gegeven niet voor de klager als procureur te willen optreden, en hun gemotiveerde afwijzingen aan hem ter hand zouden zijn gesteld.

Een beklag daartegen werd door het hof ongegrond verklaard.

De klager heeft zich vervolgens tot een groot aantal advocaten in

het arrondissement gewend met het verzoek voor hem als procureur op te treden. Hierop zijn 34 schriftelijke weigeringen, alsmede 37 telefonische ontvangen. Niettemin weigerde de deken het hernieuwde verzoek op de grond dat de klager blijkens zijn brieven de leiding van de zaak aan zich wenste te houden en een aantal advocaten dan ook terecht, gezien het bepaalde in het tweede lid van Gedragsregel 35, heeft laten weten niet voor klager te willen optreden.

Overwegingen van het hof

Klager heeft ter zitting van het hof verklaard dat hij aanwijzing van een procureur verlangt uitsluitend met het oog op de (zo nodig opnieuw aan te vangen) desaveuprocedure en/of het hervatten van de hoofdprocedure in het stadium van de bij tussenvonnissen bevolen comparitie van partijen.

Bij de beoordeling van het beklag gaat het hof ervan uit dat dit slechts is gericht tegen de weigering van de deken om een procureur aan te wijzen met een beperkte opdracht als hiervoor weergegeven. Het hof is tot de conclusie gekomen dat zich thans voordoet de in het eerste lid van artikel 67 van de Advocatenwet bedoelde omstandigheid dat de klager er niet in is geslaagd een procureur bereid te vinden hem zijn diensten te verlenen.

Daarbij heeft het hof in aanmerking genomen dat klager tevergeefs heeft getracht zelf een procureur te vinden (waarbij het hof zich realiseert dat de inhoud van brieven waarmee klager zich tot verschillende advocaten heeft gewend voor een aantal van hen aanleiding is geweest hem diensten te weigeren) en dat het niet alleen aan klager kan worden geweten dat de eerdere inschakeling van een procureur tot niets heeft geleid.

Nu het bij bedoelde opdracht voornamelijk gaat om procureurswerkzaamheden is het – op zichzelf gegronde – bezwaar van de deken dat klager bij een (mogelijke) voortzetting van de hoofdzaak de leiding van de zaak aan zich wenst te houden niet doorslaggevend. Dat klager een door de deken aangewezen procureur niet de nodige vrijheid zou laten om het ter uitvoering van de beperkte opdracht door hem nodig geachte te doen is aan het hof niet gebleken. Het hof acht het beklag zoals dit door klager ter zitting is gehandhaafd dan ook gegrond.

Noot

Er bestaat een spanning tussen de eigen verantwoordelijkheid van de advocaat – bijvoorbeeld als neergelegd in Gedragsregel 2 lid 1 en Gedragsregel 9 – en het gegeven dat justitiabelen zich veelal slechts door tussenkomst van een advocaat en procureur tot de rechter kunnen wenden. Het hof heeft het waarborgen van dit laatste kennelijk belangrijker geacht dan Gedragsregel 35 lid 2, waarin is bepaald dat een opdracht die zich beperkt tot het enkele verlenen van procureursbijstand slechts mag worden aanvaard van een advocaat.

Dit lijkt mij een gevaarlijke weg. Men mag wel zeggen dat de opdracht als procureur een beperkte is, maar hoe ver gaat de 'nodige vrijheid' waarvan het hof rept? Het zou me verbazen als dit probleem hiermee werkelijk tot een oplossing is gebracht.